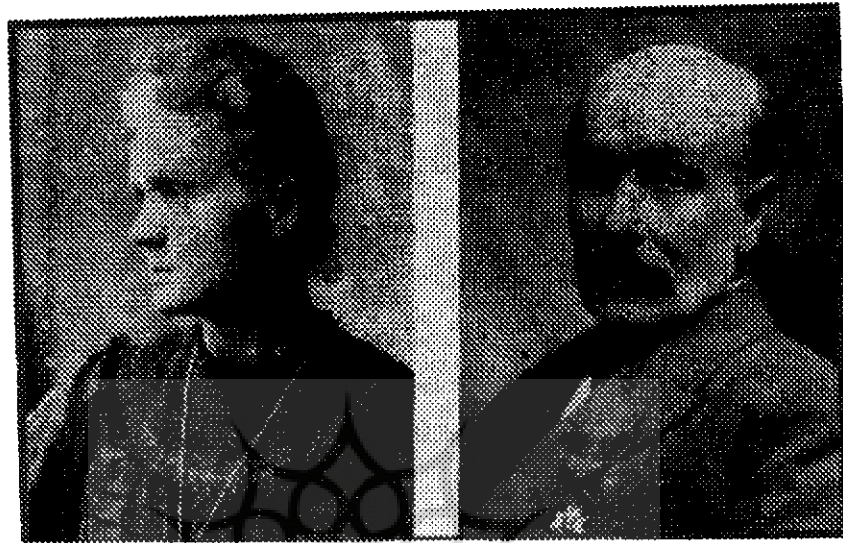

تاریخچه نوبل

آلفرد نوبل در سال ۱۸۳۳ در شهر استکهلم پایتخت سوئد متولد شد. وی پس از دوران طلایی آموزش ابتدایی به علم شیمی روی آورد و در میان عناصر بی‌شمار این دانش گسترده و در نتیجه‌ی تجزیه و تحلیل‌های مواد مختلف سرانجام به راز قدرت انفجاری دینامیت پی برد. این اختراع شگفت‌انگیز به زودی نام

«نوبل» را در سرتاسر جهان بر سر زبان‌ها انداخت و سیل ثروت انبوه و شهرت را برایش به ارمغان آورد.

آلفرد - نوبل در آغازین روزهای تجزیه‌ی مواد مختلف در آزمایشگاه خود که به اختراع دینامیت انجامید در نظر داشت که با این وسیله‌ی انفجاری مشکلات فراوان و گسترده و موجود در حفاری‌های معدن زغال سنگ و بسیاری از معادن دیگر و هم‌چنین سختی‌های مربوط به امر جاده‌سازی و کندن تونل‌ها را که با دست انجام می‌شد برطرف سازد. اختراع دینامیت به حق خدمت بزرگی به صنعت جاده‌سازی، سدسازی و خاک برداری کرد و مشکلات فراراه معادن زغال سنگ، آهن، مس و غیره را برطرف نمود.

مادام کوری نخستین خانم برنده جایزه نوبل در رشته‌ی فیزیک و سر- ویلیام - کریمر برنده جایزه صلح نوبل در سال ۱۹۰۳

آلفرد - نوبل در آغاز پژوهش‌هایش هرگز گمان نمی‌کرد که اختراع وی در همان سال‌های اولیه برای هدف‌های نظامی در جنگ‌ها به کار گرفته شده و در جهت کشتار انسان‌ها مورد استفاده قرار گیرد. به گمان وی اختراع دینامیت گامی در جهت پیشرفت بشر به سوی تمدن بود. آلفرد نوبل وقتی دریافت که مسیر اندیشه‌ی اولیه‌اش تغییر یافته و اختراعش در جهت نسل‌کشی و انهدام تمدن بشر و کشتار انسان‌ها به کار گرفته شده است به شدت ناراحت شد و برای آرامش درونی خود و گریز از تنگنای احساسی، عاطفی و وجدانی که برایش پیش آمده بود، به ناچار تمام ثروت و دارایی‌های موجود در امپراتوری عظیم صنعتی و کلان سرمایه‌ای خود را که از راه

فروش دینامیت و سودسروش آن به دست آورده بود، در تشکیلات بزرگی به نام «موسسه صلح نوبل» جمع آوری کرد و قبل از مرگش وصیت کرد که از درآمد این امپراتوری بی‌در و دروازه هر ساله جایزه‌های نقدی ارزنده‌ای تهیه و به افرادی که در پنج رشته‌ی: ادبیات، پزشکی، فیزیک، شیمی و خدمات بشر دوستانه در راه صلح جهانی کارهای برجسته و خارق‌العاده انجام داده باشند، تقدیم گردد.

جایزه سالانه این مؤسسه به «جایزه نوبل» مشهور است که هر ساله ۱۰ دسامبر به برندگان آن تقدیم می‌شود. کاندیداهای جوایز نوبل توسط کمیته‌های فنی و تخصصی مختلفی معرفی شده و کار و آثار و اختراعات و نوآوری‌هایشان به دقت مورد بررسی قرار گرفته و پس از گذشتن از مراحل مختلف بررسی و آزمایش، خدمات آنان به هیئت اجرایی ابلاغ می‌شود و در آن جا به عنوان نامزد دریافت جایزه نوبل معرفی می‌گردند.

در معرفی نامزدهای دریافت جایزه نوبل یک کمیته‌ی ویژه نروژی و سه مؤسسه‌ی سوئدی مسئولیت انتخاب برگزیدگان نهایی را برعهده دارند و نظر این گروه تعیین کننده است و جایزه اصلی به کسی تعلق می‌گیرد

که از سوی این گروه معرفی شده باشد. جایزه نوبل از ارزش و اعتبار بسیار بالایی برخوردار است و ارزش جهانی آن با هیچ یک از جوایز مشابه دیگر قابل مقایسه نیست.

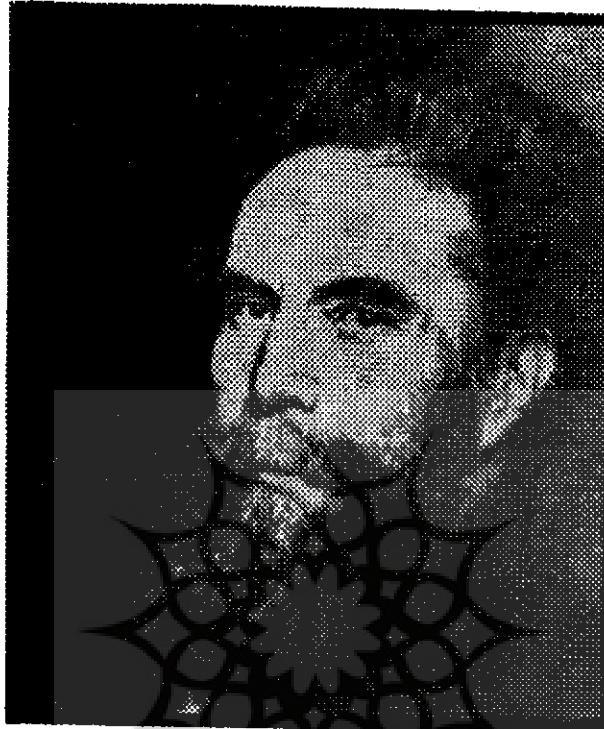
کمیته‌ی برگزارکننده جوایز صلح نوبل به منظور یادآوری از خدمات ارزنده انسانی و اجتماعی این دانشمند تصویب کرد که همه ساله در ۱۰ دسامبر که مصادف با سال روز مرگ آلفرد - نوبل در سال ۱۸۹۶ می‌باشد، مراسم باشکوهی جهت تقدیم جوایز نوبل برگزار نماید.

(آلفرد - نوبل با اختراع دینامیت که خود عامل تخریب و ویرانی‌ها است، اگر چه سازندگی و آبادانی را به بشر هدیه کرد، ولی همیشه آرزو می‌کرد که قدرت مخرب و ویران‌گر این اختراع وحشت‌زا، عاملی باشد تا تشنه‌گان زور

و قدرت و کشتار مردم بی‌گناه، با دیدن قدرت تخریبی آن به صلحی پایدار دست یابند.

شاید یکی از دلایل آلفرد - نوبل برای تاسیس آن سازمان بزرگ این بوده باشد که وی به زودی دریافته است که نه تنها نتوانسته است با اختراع خود صلحی پایدار به بشریت تقدیم کند، بلکه بر شدت تخریب و کشتار در جنگ‌ها نیز افزوده است. بنابراین نوبل در زمان حیاتش چون آرزوهای بشر دوستانه‌اش را نقشی بر آب می‌دید لزوماً با وجدان صلح طلب خود به این نتیجه رسید که با ثروت و سرمایه و اندوخته‌ی بی‌حد و اندازه‌ای که از راه فروش دینامیت به دست آورده است، مؤسسه‌ای بشر دوستانه و در راه خدمت به

بشریت ایجاد نماید تا شاید مقداری از دردمای بشری را که خود او عامل تشدید آن‌ها بوده است تسکین دهد و در عین حال مرهمی باشد بر آلام درونی وی.

ویلهم - روننگن ، شهروند آلمانی و نخستین برنده جایزه نوبل به علت کشف اشعه X

سوانجام، دقیقاً پنج سال پس از مرگ این دانشمند در ۱۰ دسامبر سال ۱۹۰۱ میلادی اولین دوره از مراسم رسمی توزیع جوایز نوبل توسط کمیته‌ی ویژه برگزارکننده آن در شهر «اسلو» پایتخت نروژ تشکیل شد و جوایز این دوره توسط پادشاه سوئد در شهر «استکهلم» پایتخت سوئد به شرح زیر تقدیم برندگان گردید:

۱- نخستین جایزه نوبل در رشته‌ی ادبیات به ادیب و شاعر فرانسوی ، «سولی - پرادهوم»^(۱) تعلق گرفت.

- 1 SULLY PRUDHOMME
- 2 JEAN HENRY DUNANT
- 3 FEREDRIC PASSY

۲- نخستین جایزه صلح نوبل در رشته‌ی خدمات بشردوستانه به «جین - هانری دونان»^(۲) سوئسی، بنیان‌گذار صلیب سرخ جهانی و «فردریک - پاسی»^(۳) فرانسوی بنیان‌گذار «انجمن دوست‌داران صلح» به طور مشترک تعلق گرفت.

۳- نخستین جایزه نوبل در رشته‌ی فیزیک به «ویلهم - روننت گن»^(۴) آلمانی به خاطر کشف اشعه‌ی ایکس تعلق گرفت.

۴- نخستین جایزه نوبل در رشته‌ی شیمی به «جاکوبوس - هنری کوس - وان‌هوف»^(۵) هلندی به خاطر ارایه‌ی «تئوری قانون دینامیک های شیمیایی»^(۶) تعلق گرفت.

۵- نخستین جایزه نوبل در رشته‌ی پزشکی به «امیل - فون - بهرینگ»^(۷) آلمانی به خاطر خدمات برجسته‌اش در مداوای بیماران از راه سرم‌تراپی^(۸) تعلق گرفت. بدین ترتیب اولین دوره توزیع جوایز نوبل آغاز شد و ادامه یافت.^(۹)

پایان

- 4 WILHEIM ROENTGEN
- 5 JACOBUS HENRICUS VAN'T HOFF
- 6 CHEMICAL DYNAMICS LAW
- 7 EMILE VON BEHRING
- 8 SERUM THERAPY

(۹) مأخذ ، تاریخ قرن بیستم - کتاب اول - بخش یکم انتشارات شاهنامه - پژوهش و نگارش محمد کریمی